

ผลการใช้มันเส้นและถั่วเหลืองทั้งเมล็ดเป็นอาหารสุกรขุน (20-90 กก.)
EFFECT OF CASSAVA CHIPS AND WHOLE COOKED SOYBEAN IN
FATTENING PIG RATION (20-90 Kg.)

รัชฎา สีตะโกเศศ¹ อภิชัย เมฆบังวัน¹ ศิริชัย อุ่นศรีสง²
RADJADA SEETAKOSES APICHA MEKBUNGWAN SIRICHA UNSRISONG

¹ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์

²ภาควิชาพืชไร่

คณะผลิตกรรมการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การใช้เมล็ดถั่วเหลืองต้มเป็นแหล่งโปรตีน และมันเส้นเป็นแหล่งพลังงานในอาหารสุกรทดลอง ในสุกรระยะ 20-60 กิโลกรัม และ 60-90 กิโลกรัม โดยเปรียบเทียบกับสูตรอาหารที่ใช้กากถั่วเหลือง/ปลาป่น เป็นแหล่งโปรตีน และข้าวโพดบด/รำละเอียดเป็นแหล่งพลังงาน ผลการทดลองพบว่า สุกรที่กินอาหารสูตรเปรียบเทียบ, สูตรเมล็ดถั่วเหลือง 1 และสูตรเมล็ดถั่วเหลือง 2 มีอัตราการเจริญเติบโต (20-90 กิโลกรัม) เป็น 714.64 , 671.67 และ 659.82 กรัม/วัน และมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อเป็น 3.52 , 3.24 และ 3.25 ตามลำดับ สุกรที่กินสูตรเมล็ดถั่วเหลือง 1 มีราคาอาหารต่อน้ำหนักเพิ่ม 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด (21.84 บาท) มีความหนาไขมันสันหลังน้อยที่สุด (1.03 นิ้ว) และพื้นที่หน้าตัดเนื้อสันน้อยที่สุด (36.13 ตารางเซนติเมตร) โดยที่ปัจจัยสำคัญในการพิจารณาในการใช้เมล็ดถั่วเหลืองต้ม/มันเส้นในอาหารสุกรขุนนี้ ขึ้นอยู่กับราคาวัตถุดิบทั้งสองเมื่อนำมาใช้ทดแทนในสูตรอาหาร

Abstracts

Whole cooked soybean and cassava chips were formulated in growing/fattening pig (20-60 , 60-90 Kg) as protein and energy sources. They were compared to soybean oil meal/fish meal as protein source and ground corn/rice bran as

energy source. The results showed that pig fed on control diet, soybean 1 and soybean 2 could gain (20-90 kg) 714.64 , 671.67 and 659.82 g/day and feed conversion ratio were 3.52 , 3.24 and 3.25 respectively. Those fed on soybean 1 had the lowest feed cost per kg. Gain (21.84 baht), minimum back fat thickness (1.03 inches) and minimum loin eye area (36.13 cm²). Relative cost of these feedstuffs were the most effective factor considering utilization of whole cooked soybean/cassava chips in pig diets.

คำนำ

การเลี้ยงสุกรโดยให้อาหารที่มีวัตถุดิบหลายอย่างมีโภชนาครบถ้วน จะมีผลให้สุกรมีการเจริญเติบโตเร็ว ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อสูง และคุณภาพซากดี แต่ในชนบทห่างไกลพบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการหาซื้อวัตถุดิบสำคัญ ๆ มาผสมอาหาร บางครั้งวัตถุดิบมีราคาแพงเกินกำลังของเกษตรกรที่จะหาซื้อได้ เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงสุกรในชนบทนั้น เกษตรกรมุ่งหวังให้เป็นการเก็บออมเงิน พยายามใช้วัสดุเหลือใช้ หรือเป็นผลพลอยได้จากผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ ในการเลี้ยงสุกรแบบนี้ ทำให้สุกรที่ได้มีคุณภาพซากไม่ดี ประสิทธิภาพการใช้อาหารต่ำ และต้องเลี้ยงเป็นระยะเวลานานมาก ถึงจะได้น้ำหนักตามที่ตลาดต้องการ ซึ่งหากคำนึงถึงต้นทุนการผลิต และระยะเวลาการเลี้ยงแล้ว จะพบว่าไม่คุ้มทุนที่ลงไป ซึ่งในจุดนี้เองที่เกษตรกรไม่ได้คำนึงถึง ทำให้เสียโอกาสในการพัฒนาระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้เปรียบเทียบการเลี้ยงสุกรด้วยอาหารผสมวัตถุดิบหลายชนิด และมีโภชนาครบถ้วน กับอาหารผสมที่มีวัตถุดิบน้อยอย่าง แต่หาได้ง่ายในท้องถิ่น คือใช้มันเส้นเป็นแหล่งพลังงาน ทดแทนข้าวโพดและรำละเอียด ซึ่งมีแนวโน้มจะมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน กับใช้เมล็ดถั่วเหลืองต้ม เป็นแหล่งของโปรตีนแทนปลาป่น และกากถั่วเหลือง ซึ่งกำลังประสบปัญหาขาดแคลนอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจไม่ทำให้สุกรเจริญเติบโตดีเท่าเทียมกับอาหารที่มีวัตถุดิบหลายอย่าง แต่ถ้าสุกรมีการเจริญเติบโตได้คุ้มค่ากับการลงทุน ก็ยังคงส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เลี้ยงสุกรได้ เพราะเป็นการเปลี่ยนอาหารที่มีคุณภาพต่ำ ไปเป็นอาหารที่มีคุณภาพสูงกว่า ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาพืชผลเหล่านี้ และก่อให้เกิดความมั่นใจและแรงจูงใจในการปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว แม้ว่าบางครั้งราคาจะตกต่ำหรือได้ผลผลิตที่เสียหายจากภัยธรรมชาติ และมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ยังสามารถเก็บไว้ใช้เลี้ยงสุกรได้ เกษตรกรที่จะได้รับการแนะนำให้ใช้สูตรอาหารอย่างง่ายเพื่อเลี้ยงสุกรนี้ เป็นประเภทผู้เลี้ยงสุกรหลังบ้านและแบบรายย่อย มีสุกรขุน 1-10 ตัว ซึ่งจะไม่มีปัญหาด้านการตลาด ส่วนใหญ่เกษตรกรจะรวมหุ้นกันขอ